

Kursplan

Samhällsorienterande ämnen, årskurs 4-6 30 högskolepoäng, Grundnivå

Social Studies Subjects, Primary School Years 4-6 30 Credits, First Cycle

Mål

-

Delkurser

1. Människan och samhället i ett barn- och ungdomsperspektiv
(Samhällskunskap) 6,5 hp

Efter godkänd delkurs ska studenten kunna:

- redogöra för och diskutera begreppen demokrati och mänskliga rättigheter,
- redogöra för begreppet medborgarskap och olika sätt att betrakta ungas medborgarskap,
- diskutera ungas deltagande i och förhållningssätt till politik och samhälle,
- analysera och diskutera hur barn och ungdomar konstrueras socialt i olika historiska och sociala kontexter,
- redogöra för olika socialiseringsteorier om ungas identitetsskapande,
- med utgångspunkt i elevers olika erfarenheter, samhällskunskapens perspektiv, skolämnets kursplan samt läroplanens värdegrund reflektera över didaktiska val i undervisningen.

2. Människan, samhället och samspelet med den fysiska miljön (Geografi) 6,5 hp

Efter godkänd delkurs ska studenten kunna:

- redogöra för människans varierande förutsättningar på jorden samt om sambandet mellan livsstil och miljöproblem i lokala och globala perspektiv,
- redogöra för jordklotets varierande naturmiljö och naturförutsättningar,
- analysera relationen mellan individ och samhälle samt resonera om samspelet mellan människa och miljö ur perspektivet hållbar utveckling,
- redogöra för naturlandskapets förändringar och för människors utnyttjande av resurser i landskapet för sin försörjning samt hur olika sätt att organisera mark- och resursutnyttjande påverkar miljö och samhälle,
- med utgångspunkt i elevernas olika erfarenheter, delkursens innehåll och skolämnets kursplan reflektera över didaktiska val i undervisningen.

3. Människan och samhället i ett historiskt perspektiv (Historia) 6,5 hp

Efter godkänd delkurs ska studenten kunna:

- med utgångspunkt i kunskaper om svensk och nordisk historia, problematisera historiska förändringsprocesser utifrån olika förklaringsmodeller och perspektiv,
- redogöra för och reflektera över hur historia skapas och brukas i olika tider och sammanhang,
- tolka och värdera historiska källor,
- med utgångspunkt i elevers olika erfarenheter, delkursens innehåll och skolämnets kursplan, reflektera över didaktiska val i undervisningen.

4. Människan, samhället och konstruktionen av religion och livsåskådning (Religion) 6,5 hp

Efter godkänd delkurs ska studenten kunna:

- diskutera och reflektera över olika perspektiv på religion och religiositet,
- diskutera och reflektera över innehållsliga aspekter i livsåskådning och religion,
- diskutera grundläggande drag hos religioner i dagens Sverige,
- reflektera över berättelsers identitetsskapande funktion,
- redogöra för och reflektera över metoder för etisk reflektion och dialog,
- med utgångspunkt i elevers olika erfarenheter, delkursens innehåll, skolämnets kursplan samt läroplanens värdegrund reflektera över didaktiska val i undervisningen.

5. Samhällsorienterande undervisning i ett ämnesövergripande perspektiv (Samhällsorienterade ämnen) 4 hp

Efter godkänd delkurs ska studenten kunna:

- redogöra för innebörden av ämnesövergripande undervisning, i relation till olika didaktiska val i samhällsorienterande ämnen,
- resonera om bedömning i samhällsorienterande ämnen,
- med utgångspunkt i praktikens didaktiska villkor och utifrån ett hållbarhetsperspektiv, reflektera över möjligheter och utmaningar med att involvera närområdet och det omgivande samhället i samhällsorienterande undervisning,
- reflektera över jämställdhet, sexualitet och relationer som en del av kunskapsinnehållet i samhällsorienterande undervisning,
- kritiskt reflektera över hur digitala och analoga läresurser kan användas i undervisningen för att stärka elevers lärande och diskutera möjligheter och utmaningar med dessa.

Innehåll

Kursen består av fem ämnesdidaktiska delkurser. I kursen får den studerande möta ett historiskt, geografiskt, religionsvetenskapligt och samhällsvetenskapligt perspektiv på relationen mellan människa och samhälle. I den samhällsorienterande delkursen behandlas och problematiseras aspekter av ämnesövergripande undervisning.

Delkurser

1. Människan och samhället i ett barn- och ungdomsperspektiv (Samhällskunskap) 6,5 hp
Med utgångspunkt i begreppen demokrati och mänskliga rättigheter behandlas medborgarskap, politik och samhälle med fokus på barn och ungdomar samt ungas identitetsskapande. Kursen behandlar grundläggande socialiseringsteorier samt teorier om demokrati. Skolan som arena för identitetsskapande problematiseras. Vidare berörs aspekter av samhällskunskapsämnets ekonomiska, rättsliga och mediala kunskapsinnehåll. Ett didaktiskt perspektiv på skolämnet samhällskunskap introduceras. Med utgångspunkt i elevers olika erfarenheter, delkursens innehåll, skolämnets kursplan samt läroplanens värdegrund diskuteras didaktiska val i undervisningen.
2. Människan, samhället och samspelet med den fysiska miljön (Geografi) 6,5 hp
I centrum står människa, miljö och resurser och hur mänsklig verksamhet ger återverkningar på samhället, landskapet och utvecklingen i stort. Kursen behandlar hur människan i tid och rum interagerar med sin omgivning som ständigt förändras och utvecklas och skapar olika livsvillkor på vår jord. Här behandlas också klimat-, vatten-, och befolkningsfrågor i det lokala och det globala perspektivet. Med utgångspunkt i elevers olika erfarenheter, delkursens innehåll och skolämnets kursplan reflekteras över didaktiska val i undervisningen.
3. Människan och samhället i ett historiskt perspektiv (Historia) 6,5 hp
Fokus i kursen ligger på problematiseringar av föreställningar om människa och samhälle i det förflutna. Med utgångspunkt i svensk och nordisk historia behandlas för ämnet centrala frågeställningar; såsom vad får ett samhälle att förändras, i vilken mån kan vi människor påverka historien och hur har vi påverkats av genomgripande samhällsförändringar? Genom övningar i historisk metod och källkritik behandlas även frågan om hur historiska ämneskunskaper skapas och hur den historiska berättelsen om det förflutna brukats i olika tider och sammanhang. Med utgångspunkt i skolans styrdokument och elevers olika erfarenheter problematiseras omformandet av de egna ämneskunskaperna till ett undervisningsinnehåll.
4. Människan, samhället och konstruktionen av religion och livsåskådning (Religion) 6,5 hp

Delkursen ger perspektiv på religion, religiositet och livsåskådning, och hur olika synsätt påverkar och formar undervisningens innehåll i skolämnet religionskunskap. Vidare ges verktyg för att diskutera och reflektera över grundläggande drag i så kallade världsreligioner och livsåskådningar. Exempel på berättelser i olika former belyses utifrån såväl traditionsburen trädning som individers och grupper tolkningar av dessa. Vidare diskuteras berättelsers identitetsskapande funktion och potential att stimulera samtal om värdefrågor och existentiella frågor. Ytterligare ger delkursen en introduktion till etik, samt redskap för att reflektera över diskussioner om etiska frågor i dagens mångkulturella klassrum. Med utgångspunkt i elevers olika erfarenheter, delkursens innehåll, skolämnets kursplan samt läroplanens värdegrund reflekteras över didaktiska val i undervisningen.

5. Samhällsorienterande undervisning i ett ämnesövergripande perspektiv (Samhällsorienterade ämnen) 4 hp

Med utgångspunkt i såväl den praktiska verksamhetens villkor, som ämnesdidaktisk teori, riktas delkursens fokus mot möjligheter och utmaningar förknippade med samhällsorienterande undervisning. Genom litteratur, föreläsningar, praktiska övningar och studiebesök behandlas frågor om digitala lärresurser, läroböcker och bedömning inom ämnesövergripande undervisning. Närområdet och civilsamhället som möjlig lärresurs i samhällsorienterande undervisning diskuteras och problematiseras. I delkursen behandlas även utbildning för hållbar utveckling i ett samhällsorienterande perspektiv samt frågor om jämställdhet, sexualitet och relationer i samhällsorienterande undervisning.

Examinationsformer

- Seminarium
- Individuell skriftlig inlämningsuppgift
- Individuell skriftlig hemtentamen
- Muntlig redovisning

Betyg

Som betygsskala på hel kurs används U–VG.

För att erhålla Väl godkänd krävs Väl godkänd på minst 23,5 hp av kursens 30 hp.

Betyg rapporteras enligt följande:

- Människan och samhället i ett barn och ungdomsperspektiv (Sh) - 6,5 hp | U–VG
- Människan, samhället och samspelet med den fysiska miljön (Ge) - 6,5 hp | U–VG
- Människan och samhället i ett historiskt perspektiv (Hi) - 6,5 hp | U–VG
- Människan, samhället och konstruktionen av religion och livsåskådning (Re) - 6,5 hp | U–VG
- Samhällsorienterande undervisning i ett ämnesövergripande perspektiv (So) - 4 hp | U–VG

Behörighet

Grundläggande behörighet samt Engelska 6, Samhällskunskap 1b eller 1a1+1a2. Eller:
Engelska nivå 2, Samhällskunskap nivå 1b eller nivå 1a2

Övrigt

Nätbaserad kurs innehåller en obligatorisk campusträff om en till tre dagar.

I kursen ingår en till tre fältdagar vid en grundskola. För fristående studenter kan fältdagarna ersättas med likvärdiga moment i samråd med kursansvarig.

För nätbaserad kurs krävs tillgång till dator, headset, webbkamera och internetuppkoppling.

Ordningen på delkurserna kan skifta mellan olika terminer.

Kursen kan inte ingå i en examen tillsammans med andra kurser med motsvarande innehåll.

Om studenten har ett beslut/rekommendation om riktat pedagogiskt stöd från Högskolan Dalarna på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att anpassa examinationen. Examinator avgör utifrån kursplanens mål om examinationen kan anpassas i enlighet med beslutet/rekommendationen.

Ämnestillhörighet:

Pedagogiskt arbete

Kursen kan ingå i följande huvudområde(n):

1. Ej huvudområde

Fördjupningsbeteckning:

1. GXX

Fastställd:

Fastställd 2024-06-11

Kursplanen gäller fr.o.m. 2024-07-15